

[Holger Andersen.]

skellige Punkter, nu pegede man paa Locarno-Traktaterne, paa Voldgiftstraktaten med Tyskland og Tysklands Indtræden i Folkeforbundet. Det daværende ærede Medlem Hr. N. Neergaard, den nuværende højtærede Finansminister, fremsatte i Oktober 1926, altsaa umiddelbart forud for det sidste Folketingsvalg, en Række Udtalelser, der gik igennem alle Verdensblade, „Le Temps“, „Times“ eller „Morning Post“, det husker jeg ikke, men i alle Tilfælde i „Le Temps“, og disse Udtalelser var meget stærke. Hvordan var da den udenrigspolitiske Situation den Gang? Locarno-Traktaterne var et Aar gammel, Voldgiftstraktaten med Tyskland var ogsaa sluttet, og Tyskland var nogle Maaneder i Forvejen indtraadt i Nationernes Forbund. Man mærkede ikke synderlig megen Refleks af disse nu paaberaabte 3 Kendsgerninger i den nuværende højtærede Finansministers Udtalelser den Gang. Han understregede meget stærkt Utryghedsmomentet i Østen. Jeg vurderer højt den Voldgiftstraktat, vi har faaet med Tyskland, jeg anser den for en af de vigtigste udenrigspolitiske Traktater, vi har faaet her i Danmark i Aarene efter Krigen, og jeg mener, at der ogsaa i vore Overvejelser maa tillægges den Betydning. Jeg hilser med Glæde Tysklands Indtræden i Folkenes Forbund, men i Betragtning af hele den Karakter, Folkenes Forbund har, vil jeg tillade mig at minde om den korte Bemærkning, jeg fremkom med i Gaar, hvoraf ærede Medlemmer vil kunne huske, hvad jeg mener om, hvad man fra tysk Side kan vente Folkenes Forbund brugt til som Instrument i Modsætning til den franske Politik.

Og saa er der Locarno! Det ærede Medlem Hr. P. Munch har Ret i sine Udtalelser, at Locarno-Pagten betyder en afgørende Afspænding i Vesteuropa, en Afspænding, som vi ikke har set Sidestykke til i Aarhundreders Historie i Vesteuropa, og jeg mener, det ærede Medlem har Ret, naar han saa stærkt bemærkede overfor det ærede Medlem Hr. Holstein, at den engelske Garanti betød her virkelig noget afgørende — det tror jeg nu for Resten heller ikke, det falder det ærede Medlem Hr. Holstein ind at bestride —, men det er og bliver en Kendsgerning, det kan man ikke bestride, at den tidligere franske Folkeforbundsdelegerede Henri de Jouvenel havde Ret, da han i Fjor fremhævede paa den interparlamentariske Konference i Paris, at Locarno havde delt Europa i Vesteuropa og Østeuropa, et Vesteuropa med første Klasses

Fredsstempel og et Østeuropa, hvor man ganske udtrykkelig afviste alle Forpligtelser i denne Retning. Og dertil kommer desuden dette Uklarheds Skær over, hvad man fra tysk Side paastaar der er givet Tilsagn om i Locarno — ja, hvad man kan læse sig til, ved vi alle. Det ærede Medlem Hr. P. Munch citerede det: Anneks F i Locarno-Traktaterne af 1925, dette Brev, der giver en Fortolkning af Pagtens Artikel 16. Men herom har vi jo højofficielle tyske Regeringsudtalelser under Ratifikationsdebatten i den tyske Rigsdag, Rigskansler Luthers Udtalelser og Udenrigsminister Stresemanns Udtalelser, der gaar ud paa, at man fra tysk Side paastaar, at disse Forhandlinger i Locarno har fritaget Tyskland ikke alene for Deltagelse i militære Sanktioner — derom er der vist ingen Uoverensstemmelse mellem os her i Salen —, men ogsaa for Forpligtelse til at deltage i økonomiske Sanktioner og for Forpligtelse til at lade Tropper under en Folkeforbundsaktion passere gennem sit Territorium, ihvorvel det i Pagtens Artikel 16 er stipuleret som en udtrykkelig juridisk Forpligtelse, at ved en Folkeforbundsaktion skal man lade Tropper passere gennem sit Territorium. Herom siges der intet i den berømte Erklæring i Anneks F til Locarno-Pagten, aldeles intet. Ikke desto mindre staar de Udtalelser i den tyske Rigsdagstidende og spillede en stor Rolle under Debatten i 1925, da Tyskland ratificerede Locarno-Traktaterne. Men enten nu det ene eller det andet er Tilfældet, kan man konkludere i dette, at i saa Fald betyder i Praxis Gennemmarch-Retten ikke noget i et Land, hvor man ikke er sikker paa, at de paagældende Tropper kan passere uantastet igennem. Endvidere er Kielerkanlen forblevet under uindskrænket tysk Herredømme, og saa kan jeg ikke faa noget som helst andet ud af en realpolitisk Betragtning af Locarno-Pagten end, at den samtidig med at øge Sikkerheden i Vesteuropa forøger Uroen og Usikkerheden i Østeuropa, understreger den Betydning, som i dette Tilfælde maa tillægges den eneste Forbindelse, der findes mellem Øst og Vest, nemlig de danske Farvande. Jeg kan ikke ud fra et realpolitisk Synspunkt se anderledes paa det, end at Locarno-Forhandlingerne meget stærkt har understreget dette, navnlig hvis der skal være nogen som helst Mening i og nogen som helst realpolitisk Værdi i de Garantitraktater, som Frankrig samtidig afsluttede med Czekoslovakiet og Polen.

Og naar man taler om den udenrigs-